

**ZAKON O SPREMEMBI IN DOPOLNITVAH
ZAKONA O BANČNIŠTVU****I. UVOD****1 OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJETJE PREDLOGA ZAKONA****1.1 Ocena stanja in razlogi za sprejem**

Področje bančništva je v Republiki Sloveniji urejeno z Zakonom o bančništvu (Uradni list RS, št. 99/10—uradno prečiščeno besedilo (52/2011 popr.), 9/11-ZPlaSS-B, 35/11, 59/11, 85/11; v nadaljnjem besedilu: ZBan-1).

Zaostrene gospodarske in finančne razmere so razkrile nezadostno kapitalsko ustreznost bank v evropskem oziroma svetovnem merilu. Zato so evropski nadzorni organi za sistemsko pomembne banke v posamezni državi zvišali minimalne regulatorne zahteve glede kapitalске ustreznosti, s čimer naj bi pomirili finančne trge in druge deležnike. Tako je Evropski bančni organ (v nadaljevanju: EBA) priporočil, da morajo sistemsko pomembne banke dosegati najmanj 9-odstotno kapitalsko ustreznost, merjeno z najbolj kvalitetnim temeljnim kapitalom (Core Tier 1 - praviloma z delniškim kapitalom). Ker se je finančna moč lastnikov bank pomembno zmanjšala, in so posledično dokapitalizacije s strani lastnikov bistveno otežene, regulatorji po celem svetu kot alternativno možnost za povečanje kapitala priporočajo izdajo Co Co obveznic (Contingent Convertible Bond). Značilnost tega dolžniškega instrumenta je njegova spremenljivost v kapital, ko nastopi sprožilec, ki je vezan na znižanje kapitalске ustreznosti pod predpisano raven. Tovrstne finančne instrumente regulatorji (vključno EBA) upoštevajo kot najkvalitetnejšo obliko temeljnega kapitala (Core Tier 1).

Izdaja Co Co obveznic pa je vezana na instrument odobrenega oziroma pogojno povečanega kapitala, ki naj bi omogočal upravam bank hitro reakcijo na poslabšano kapitalsko pozicijo banke. V pogojih že tako nizkih cen bančnih delnic, ki se v trenutnih razmerah večinoma gibljejo med 10% in 30% njihove knjigovodske vrednosti, omejitev Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09—uradno prečiščeno besedilo, 83/09 Odl.US: U-I-165/08-10, Up-1772/08-14, Up-379/09-8, 33/11, 91/11, 100/11 Skl.US: U-I-311/11-5, 32/12; v nadaljevanju: ZGD-1) glede dopustnega obsega povečanja osnovnega kapitala iz naslova odobrenega kapitala oziroma pogojnega povečanja največ v višini polovice osnovnega kapitala v času odločanja preprečuje zagotavljanje ustrezne višine povečanja kapitala.

V tem kontekstu je sprememba zakonodaje nujna, saj v pogojih oteženega dostopa do kapitala izdaja Co Co obveznice omogoča učinkovito in hitro zagotavljanje kapitalске ustreznosti in s tem finančne stabilnosti. Ustrezna kapitalska ustreznost bančnega sistema je namreč ključna za vzdrževanje primerne ratinga države. Neodprava te omejitve tako lahko povzroči državi nepopravljivo škodo in še dodatna poveča stroške njenega zadolževanja.

V zvezi s procesi dokapitalizacije oziroma izdaje zamenljivih instrumentov bank zaradi doseganja kapitalске ustreznosti bank je nujno, da se izključijo tudi nekatere določbe (splošne) prevzemne zakonodaje. Zlasti so pri tovrstnih naložbah problematične določbe, na podlagi katerih se v zvezi z splošnim prevzemnim pragom upoštevajo tudi pridobitve delnic v procesu dokapitalizacije (primarna emisija) oziroma pridobitev zamenljivih instrumentov že pred uresničitvijo opcije. Takšne zahteve (z grožnjo nastanka sankcij v obliki mirovanja vseh pravic)

ECB-RESTRICTED

postavljajo v razmerju do investitorjev v te instrumente dodatne zahteve glede prevzemne ponudbe, ki v zaostrenih pogojih dostopanja do finančnih virov predstavljajo pomembno oviro za izvajanje naložb v delnice oziroma zamenljive instrumente bank in posledično zmanjšujejo možnosti bank, da na podlagi teh instrumentov izboljšajo svojo kapitalsko ustreznost.

V navedenih primerih gre za pridobitve delnic oziroma zamenljivih instrumentov banke na podlagi predhodne odločitve skupščine o povečanju osnovnega kapitala oziroma o izdaji zamenljivega instrumenta. V okviru teh korporativnih postopkov pa je zagotovljeno varstvo manjšinskih delničarjev skozi institute korporacijskega prava (ZGD-1), zato izključitev obveznosti dati prevzemno ponudbo na podlagi pridobitve delnic banke v teh primerih ne pomeni pretiranega posega v pravice manjšinskih delničarjev (v smislu izključitve obveznosti pridobitelja, da poda obvezno prevzemno ponudbo).

S predlagano ureditvijo, ki zvišuje prevzemni prag v bankah na 50% delež glasovalnih pravic, se ureditev prilagaja posebni funkciji korporacijskega lastništva bank, ki je izražena v ZBan-1 z institutom kvalificiranih imetnikov. Pri tem je poudarjeno predvsem dejstvo, da so delničarska upravičenja v primeru bank omejena z zahtevo po zagotavljanju varnega in zanesljivega upravljanja banke, ki je primarno podrejena presoji Banke Slovenije glede primernosti kvalificiranega imetnika.

V skladu z veljavnim ZBan-1 mora oseba, ki namerava pridobiti delnice banke, na podlagi katerih bi dosegla ali preseгла kvalificiran delež, pred pridobitvijo takega deleža pridobiti dovoljenje Banke Slovenije. Dovoljenje se izdaja v okviru razpona in sicer od 10-20%, od 20-1/3, od 1/3 do 50 in nad 50% oz. za obvladovanje. Banka Slovenije presoja primernost bodočega kvalificiranega imetnika med drugim tudi z vidika višine deleža, ki ga namerava pridobiti oziroma z vidika konkretnih lastniških razmerij v banki. Tako Banka Slovenije tekom postopkov licenciranja imetnikov kvalificiranih deležev banke skrbi za ustrezno lastniško strukturo banke z vidika varnega in zanesljivega upravljanja banke. Prevzemni prag, ki bi bil določen nižje kot je prag najvišjega kvalificiranega deleža (tj. splošni prevzemni prag v višini 33 odstotnega deleža), posredno sili nadzorni organ, da pridobitelju, ki namerava pridobiti delež nad 33% vedno izda najprej dovoljenje za nad 50% delež (sicer bi bila po splošni prevzemni zakonodaji prevzemna ponudba neuspešna, če bi prevzemnik na podlagi prevzemne ponudbe pridobil delnice nad 50 odstotnim deležem, kar bi pomenilo nastanek takojšnjega mirovanja vseh glasovalnih pravic tega imetnika). S tega vidika je torej ureditve ZBan-1 (ki v tem delu prenaša področno direktivo) glede presoje in izdaje dovoljenja za kvalificiran delež v razponu med 33% in 50 % deležem, dejansko ni mogoče izvajati.

2 CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilji predloga zakona so:

- omogočiti, da bodo skladno s priporočili EBA sistemske pomembne banke dosegale najmanj 9-odstotno kapitalsko ustreznost, merjeno z najbolj kvalitetnim temeljnim kapitalom (Core Tier 1 - praviloma z delniškim kapitalom);
- ker se je finančna moč lastnikov bank pomembno zmanjšala, in so posledično dokapitalizacije s strani lastnikov bistveno otežene, omogočiti bankam alternativno možnost za povečanje kapitala priporočajo z izdajo Co Co obveznic (Contingent Convertible Bond);

ECB-RESTRICTED

- zagotoviti ustrezno kapitalna ustreznost bančnega sistema, ki je ključna za vzdrževanje primerne ratinga države.

2.2 Načela

Zakon primarno zasleduje načelo varnega, skrbnega in preglednega poslovanja bank. V pogojih oteženega dostopa do kapitala bo predlog zakona omogočil učinkovito in hitro zagotavljanje kapitalne ustreznosti bank in s tem finančne stabilnosti bančnega sistema, ki je ključna za vzdrževanje primerne ratinga države.

2.3 Poglavitna rešitev

Poglavitne rešitve so:

- povečanje osnovnega kapitala s stvarnim vložkom v obliki terjatev upnikov oziroma v obliki drugega premoženja v primerih finančnega prestrukturiranja bank oziroma sanacije bank;
- opustitev splošnih omejitev glede višine povečanja osnovnega kapitala banke v primeru pogojnega povečanja osnovnega kapitala oziroma pooblastila upravi za povečanje na podlagi odobrenega kapitala;
- določitev posebnih pravil glede pridobivanja delnic banke in dajanja obvezne prevzemne ponudbe;
- določitev dodatnih izjem za pridobitelje delnic banke, ki so bile pridobljene v postopku povečanja osnovnega kapitala banke;
- določitev posebnega načina sankcioniranja v primeru pridobitve delnic preko prevzemnega praga brez podaje prevzemne ponudbe v primerjavi s splošno ureditvijo v Zakonu o prevzemih (Uradni list RS, št. 79/06, 67/07-ZTFI (100/07 popr.), 1/08, 68/08, 35/11, 55/11 Skl.US: U-I-103/11-9, 105/11 Odl.US: U-I-103/11-16, 10/12, 22/12 Odl.US: U-I-123/11-14; v nadaljevanju: ZPre-1).

3 OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlagani zakon nima finančnih posledic za državni proračun in na druga javna finančna sredstva.

4 NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlagani zakon ne predvideva porabe proračunskih sredstev v obdobju, za katero je bil državni proračun že sprejet.

5 PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

Predlog zakona se v delu, ki ureja posebna pravila glede pooblastila upravi banke za pogojno povečanje osnovnega kapitala in povečanje osnovnega kapitala na podlagi odobrenega kapitala, dotika ureditve iz Druge direktive 77/91/EGS Sveta z dne 13. decembra 1976 o uskladitvi zaščitnih ukrepov za varovanje interesov družbenikov in tretjih oseb, ki jih države

ECB-RESTRICTED

članice zahtevajo od gospodarskih družb v skladu z drugim odstavkom člena 58 Pogodbe glede ustanavljanja delniških družb ter ohranjanja in spreminjanja njihovega kapitala, zato da se oblikujejo zaščitni ukrepi z enakim učinkom v vsej Skupnosti (UL L št. 26 z dne 31. 1. 1977, str. 1, v nadaljnjem besedilu: Direktiva 77/91/EGS), ki je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2009/109/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o spremembi direktiv Sveta 77/91/EGS, 78/855/EGS in 82/891/EGS ter Direktive 2005/56/ES glede zahtev za poročanje in dokumentiranje v primeru združitve in delitev (UL L št. 259 z dne 2. 10. 2009, str. 14), ki v členu 25 določa izdajo pooblastila skupščine drugemu organu družbe, da izvede povečanja osnovnega kapitala banke z upoštevanjem pogojev, ki jih za izvedbo takšnega povečanja določi skupščina v skladu z morebitnimi omejitvami, kot izhajajo iz nacionalne zakonodaje. Na podlagi navedenega člena direktive skupščina pod enakimi pogoji odloča tudi o izdaji instrumentov družbe, ki zagotavljajo pravico do zamenjave za delnice ali do vpisovanja novih delnic družbe.

Predlagana ureditev v delu glede odločanja skupščine o odobrenem kapitalu oziroma pogojnem povečanju osnovnega kapitala banke ukinja splošno ureditev v ZGD-1 s katero so na ravni zakona predpisane omejitve glede dopustne višine povečanja osnovnega kapitala na podlagi odobrenega kapitala oziroma glede izdaje zamenljivih instrumentov (in s tem povezano pogojno povečanje osnovnega kapitala).

V delu, kjer predlog zakona določa posebna pravila glede posebnega prevzemnega praga v banki, obvezne prevzemne ponudbe in sankcije za pridobitelja v primeru kršitev obveznosti glede prevzemne ponudbe, predlagana ureditev posega v Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2004/25/ES z dne 21. aprila 2004 o ponudbah za prevzem (UL L št. 142 z dne 30. 4. 2004, str. 12). Slednja v tretjem odstavku člena 5 izrecno določa, da se delež, ki predstavlja prevzemni prag in način izračuna tega deleža določi v nacionalni zakonodaji, v členu 17 pa določa, da države v nacionalni zakonodaji opredelijo ustrezne sankcije za kršitev obveznosti po tej direktivi. S predlagano ureditvijo se torej za vprašanja, kjer direktiva izrecno napotuje na nacionalno ureditev, določa posebna pravila glede višine in izračuna deleža, ki predstavlja prevzemni prag ter sankcije za pridobitelja, ki bi ravnal v nasprotju z obveznosti po zakonu.

5.2 Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Glede na Direktivo 2004/25/ES, je treba pri presoji nacionalnih ureditev izpostaviti tudi dejstvo, da se direktiva obvezno uporablja le za ciljne družbe, katerih vrednostni papirji, ki zagotavljajo glasovalne pravice v tej družbi, so uvrščeni na organiziran trg. V tem pogledu je stvar nacionalnega zakonodajalca, ali bo posamezno kategorijo družb, ki sicer ne zapadejo pod splošni kriterij, vključil v področje urejanja, ali pa bo za različne kategorije ciljnih družb predvidel različne zahteve (ob upoštevanju skupnih minimalnih zahtev, ki izhajajo iz direktive).

Upoštevati je treba, da v tem času države članice pristopajo k urejanju področne zakonodaje s ciljem izboljšanja pravnega okvira za reševanje bank, pri čemer zasledujejo predvsem specifično situacijo in potrebe svojega bančnega sistema.

6 DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMELO SPREJETJE ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice /

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov: /

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov: /

ECB-RESTRICTED

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike: /

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo: /

6.4 Presoja posledic na socialnem področju: /

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja: /

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa: /

- a) Predstavitev sprejetega zakona:
  - ciljnim skupinam (seminarji, delavnice),
  - širši javnosti (mediji, javne predstavitve, spletne predstavitve).
- b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:
  - zagotovitev spremljanja izvajanja predpisa,
  - organi, civilna družba,
  - metode za spremljanje doseganja ciljev,
  - merila za ugotavljanje doseganja ciljev,
  - časovni okvir spremljanja za pripravo poročil,
  - roki za pripravo poročil o izvajanju zakona, doseženih ciljih in nadaljnjih ukrepih.

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona: /

ECB-RESTRICTED

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o bančništvu (Uradni list RS, št. 99/10-uradno prečiščeno besedilo, (52/11 popr.), 9/11-ZPlaSS-B, 35/11, 59/11, 85/11) se v prvem odstavku 4. člena doda nova 10. točka, ki se glasi:

»10. ZPre-1 je zakon, ki ureja prevzeme.«

2. člen

V 43. členu se spremenita osmi in deveti odstavek tako, da se glasita:

»(8) Drugi odstavek tega člena ne velja:

1. ob ustanovitvi banke ali povečanju osnovnega kapitala banke zaradi izvedbe združitve ali delitve,
2. ob povečanju osnovnega kapitala banke s stvarnim vložkom, če gre za povečanje osnovnega kapitala banke na podlagi dodatnega ukrepa Banke Slovenije in
3. ob povečanju osnovnega kapitala banke na podlagi ukrepa po 262.a členu tega zakona.

(9) Povečanje osnovnega kapitala banke na podlagi uresničitve enostranskega oblikovalnega upravičenja (opcije), vsebovanega v instrumentu, ki ga je izdala banka in na podlagi katerega imetnik pridobi delnice banke, se za namen tega zakona šteje kot povečanje osnovnega kapitala z vplačilom denarnega vložka, če je bil instrument vplačan v denarju.«

3. člen

Za 43. členom doda novi 43.a člen, ki se glasi:

»43.a člen

(odobreni kapital in pogojno povečanje osnovnega kapitala)

(1) Statut banke lahko določi pooblastilo upravi za povečanje osnovnega kapitala banke (odobreni kapital) ne glede na omejitve iz tretjega odstavka 353. člena ZGD-1. Statut banke lahko določi pogoje glede povečanja osnovnega kapitala z odobrenim kapitalom.

(2) Pri pogojnem povečanju osnovnega kapitala banke se ne uporablja drugi odstavek 343. člena ZGD-1.«

4. člen

Za 45.b členom se dodajo novi 45.c, 45.d in 45.e členi, ki se glasijo:

»45.c člen

(prevzemni prag)

ECB-RESTRICTED

- (1) Za imetnike delnic in drugih pravic, ki imetniku zagotavljajo glasovalne pravice v banki, se uporablja ZPre-1, razen, če ta zakon izrecno določa drugače.
- (2) Prezemni prag v ciljni družbi, ki je banka, je 50-odstotni delež glasovalnih pravic v tej banki.
- (3) Pred podajo prevzemne ponudbe mora prevzemnik pridobiti dovoljenje Banke Slovenije za kvalificiran delež, ki je enak ali višji od 50 odstotkov.
- (4) Prezemno ponudbo mora dati imetnik, ki doseže prevzemni prag iz drugega odstavka tega člena (obvezna prevzemna ponudba).
- (5) Pri ugotavljanju deleža glasovalnih pravic posamezne osebe v zvezi z doseganjem prevzemnega praga, se upoštevajo izključno delnice banke z glasovalno pravico, ki se upoštevajo kot osnova za ugotavljanje kvalificiranega deleža na podlagi glasovalnih pravic v skladu s 45a. in 45b. členom tega zakona.
- (6) Prevzemnik, ki je v prevzemni ponudbi določil prag uspešnosti ponudbe in tega praga na podlagi prevzemne ponudbe ni dosegel, lahko v roku 3 dni od izteka roka za sprejem prevzemne ponudbe javno objavi, da je prevzemna ponudba uspešna kljub temu, da v postopku s prevzemno ponudbo ni dosegel praga uspešnosti, ki je določen v tej ponudbi. V tem primeru se šteje, da prag uspešnosti v prevzemni ponudbi ni bil določen.

45.d člen

(izjeme pri obveznosti dati prevzemno ponudbo)

- (1) Poleg primerov, določenih v ZPre-1, obvezne prevzemne ponudbe ni zavezan dati imetnik, ki je delnice banke z glasovalno pravico pridobil:
1. v postopku povečanja osnovnega kapitala banke oziroma v postopku statusnega preoblikovanja banke,
  2. kjer imetnik pridobi delnice banke z glasovalno pravico, na podlagi uresničitve opcije, ki je vsebovana v finančnem instrumentu ali drugem instrumentu, ki ga izda banka, in to upravičenje uveljavi banka v razmerju do vseh imetnikov tega instrumenta hkrati.
- (2) Obveznost dati prevzemno ponudbo za pridobitelje iz prvega odstavka tega člena nastane ob prvi nadaljnji pridobitvi delnic banke.

45.e člen

(mirovanje pravic)

- Prevzemnik, ki je dosegel prevzemni prag iz tretjega odstavka 45c. člena tega zakona, ne more uresničevati glasovalnih pravic v deležu, ki presega prevzemni prag, dokler:
1. ne pridobi dovoljenja Banke Slovenije za kvalificiran delež, ki je enak ali višji od 50 odstotkov in
  2. ne da obvezne prevzemne ponudbe.«

KONČNA DOLOČBA

5. člen

ECB-RESTRICTED

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

V prvem odstavku 4. člena je potrebno dodati pojasnilo za kratico ZPre-1, saj je ta kratica navedena v predlogu novega 45.c člena zakona.

K 2. členu

Povečanje osnovnega kapitala s stvarnim vložkom v obliki terjatev upnikov oziroma v obliki drugega premoženja je predmet posebne ureditve, ki določa finančno prestrukturiranje bank oziroma sanacijo bank. V pogojih rednega poslovanja je torej dokapitalizacija s stvarnimi vložki dopustna le zaradi izvedbe združitve ali delitve banke. Šele po izdaji odredbe Banke Slovenije o povečanju osnovnega kapitala po tem zakonu lahko banka odloči tudi o povečanju kapitala s stvarnimi vložki, če za takšno povečanje pridobi dovoljenje (glede na konkretne stvarne vloške, ki bodo izročeni banki in glede njihov učinek na kapitalsko ustreznost banke oziroma druge učinke na poslovanje banke). Ko Banka Slovenije sprejme sklep o povečanju osnovnega kapitala banke na podlagi 262.a člena tega zakona (namesto skupščine), se povečanje osnovnega kapitala lahko izvede tudi s stvarnimi vložki katerih predmet so terjatve upnikov do banke.

Zaradi razjasnitve pojma denarnega vložka, je realizacija opcijskih upravičenj na podlagi zamenljivih obveznic ali drugih instrumentov, na podlagi katerih imetnik z uresničitvijo opcije (s strani imetnika ali s strani banke) pridobi delnice banke, se za namen tega zakona takšna konverzija šteje kot denarni vložek, če je bil finančni instrument sicer vplačan v denarju.

K 3. členu

Člen določa opustitev splošnih omejitev v ZGD-1 glede višine povečanja osnovnega kapitala banke v primeru pogojnega povečanja osnovnega kapitala oziroma pooblastila upravi za povečanje na podlagi odobrenega kapitala. ZGD-1 namreč v 353. členu določa omejitev pri določitvi pooblastila upravi za povečanje osnovnega kapitala na podlagi odobrenega kapitala na največ polovico kapitala, ki obstaja v času, ko je dano pooblastilo upravi, delnice pa se lahko izdajo le ob soglasju nadzornega sveta. V zvezi s pogojnim povečanjem pa ZDG-1 v 343. členu določa omejitev za pogojno povečanje osnovnega kapitala na največ polovico kapitala, ki obstaja v času sklepanja o pogojnem povečanju.

Obe obliki povečanja osnovnega kapitala sta tesno povezani z izdajo zamenljivih instrumentov, ki v zaostrenih pogojih na finančnih trgih predstavljajo pomemben instrument zagotavljanja ustreznega kapitala

za doseganje kapitalske ustreznosti. V primeru bank se namreč instrumenti, ki jih izda banka in vsebujejo opcijo (banke oziroma banke in imetnika) za zamenjavo tega instrumenta za delnice banke, ob izpolnitvi določenih dodatnih pogojev lahko upoštevajo pri izračunu kapitala banke. Navedene omejitve ZGD-1 v zvezi z najvišjim dopustnim obsegom povečanja osnovnega kapitala z odobrenim kapitalom oziroma preko pogojnega povečanja osnovnega kapitala so v zaostrenih pogojih na finančnih trgih določene prenizko, in ne omogočajo akumulacije zadostnega obsega primerne kapitala za doseganje kapitalske ustreznosti.

K 4. členu

Predlog 45.c člena

V tem členu se glede na splošno ureditev prevzemne zakonodaje določajo posebna pravila glede pridobivanja delnic banke in dajanja obvezne prevzemne ponudbe. Prevzemni prag (in s tem povezana obveznost dajanja obvezne prevzemne ponudbe v skladu z ZPre-1) je v primeru bank dosežen, ko imetnik doseže 50 odstotni delež glasovalnih pravic v banki. Dvig prevzemnega praga v zvezi s pridobivanjem delnic bank je nujen zaradi uskladitve prevzemne zakonodaje v tem delu z ureditvijo, ki velja za imetnike kvalificiranih deležev. Imetniki kvalificiranih deležev morajo namreč pridobiti dovoljenje Banke Slovenije za pridobitev kvalificiranega deleža v banki, pri čemer Banka Slovenije v skladu z ZBan-1 presoja primernost imetnikov kvalificiranih deležev v bankah in hranilnicah glede pridobitve kvalificiranih deležev z namenom zagotavljanja varnega in skrbnega upravljanja banke. Pri presoji primernosti bodočega kvalificiranega imetnika Banka Slovenije zlasti upošteva vpliv, ki bi ga imel bodoči kvalificiran imetnik na upravljanje banke in sicer z izdajo dovoljenja za pridobitev delnic v okviru določenega praga (od 10-20%, od 20%-1/3, od 1/3 do 50%). V tem delu ZBan-1 povzema ureditev bančne direktive (2006/48/ES, s spremembami).

Presoja primernosti bodočega kvalificiranega imetnika je med drugim odvisna tudi od višine kvalificiranega deleža, ki ga bodoči imetnik namerava pridobiti, saj je določen delež potrebno presojati v luči konkretnih lastniških razmerij v banki in v tem kontekstu presojati pozitivni ali negativni vpliv, ki bi ga lahko kvalificiran imetnik izvajal na upravljanje banke.

Presoja primernosti imetnikov kvalificiranih deležev naj bi torej v smislu ZBan-1 oziroma ZPre-1 zagotovila predvsem stabilno in strateško naravnano upravljanje banke, kar je eden od nujnih pogojev za zagotavljanje stabilnosti finančnih trgov. Pri ugotavljanju glasovalnih pravic za doseganje prevzemnega praga v banki se upoštevajo ista pravila, ki jih določa ZBan-1 v zvezi z doseganjem kvalificiranega deleža v skladu s 45.a in 45.b členom ZBan-1.

V šestem odstavku se posebej urejajo položaji, ko je prevzemnik v prevzemni ponudbi določil prag uspešnosti ponudbe, ki pa v postopku ni bil dosežen. Ne glede na posledice neuspešne ponudbe, ki jih določa ZPre-1 (na podlagi katerih se takšen položaj obravnava po samem zakonu kot neuspešna ponudba, pogodbe, sklenjene s sprejemom prevzemne ponudbe se štejejo za razvezane) lahko prevzemnik v določenem roku (tri dni po izteku roka), razglasi, da je ponudba uspešna. Razvezni pogoj za pogodbe, sklenjene na podlagi prevzemne ponudbe tako ne nastopi kot avtomatična posledica dejstva, da prag uspešnosti ni dosežen, ampak šele po izjavi prevzemnika, da je ponudba neuspešna.

Predlog 45.d člena

V tem členu se določajo dodatne izjeme za pridobitelje delnic banke, ki so bile pridobljene v postopku povečanja osnovnega kapitala banke, vključno s konverzijo hibridnih finančnih instrumentov, ki imetniku omogočajo pridobitev delnic z glasovalnimi pravicami v banki, ko banka za izboljšanje kapitalske ustreznosti banke uresniči pogodbeno dogovorjeno opsijsko upravičenje in izvede konverzijo dolžniškega finančnega instrumenta v lastniški kapital bodisi po lastni presoji bodisi na podlagi ukrepa BS.

Predlog 45.e člena

Določba v primerjavi s splošno ureditvijo v ZPre-1 glede sankcioniranja imetnika v primeru pridobitve delnic preko prevzemnega praga brez podaje prevzemne ponudbe, določa mirovanje glasovalnih pravic le v tistem deležu, ki presega prevzemni prag, ne zajame pa glasovalnih pravic do prevzemnega praga. S tem ureditev odstopa od splošne ureditve v ZPre-1, ki določa mirovanje glasovalnih pravic iz vseh delnic imetnika. Mirovanje glasovalnih pravic delničarja je le ena od posledic pridobitve delnic banke preko prevzemnega praga – delničar bo moral na podlagi pridobitve tako pridobljene delnice odsvojiti v skladu s 53. členom zakona, oziroma bodo predmet prodaje za račun delničarja.

ECB-RESTRICTED

K 5. členu

Člen opredeljuje, da začne zakon veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

43. člen (delnice banke)

- (1) Delnice banke se lahko glasijo le na ime.
- (2) Delnice banke se lahko vplačajo samo v denarju.
- (3) Delnice banke morajo biti v celoti vplačane pred vpisom ustanovitve oziroma povečanja osnovnega kapitala v sodni register.
- (4) Delnice banke morajo biti izdane v nematerializirani obliki.
- (5) Banka ne sme posredno ali neposredno kreditirati in dajati jamstev za nakup lastnih delnic ali delnic družb, v katerih kapitalu je banka udeležena z najmanj 20-odstotnim deležem.
- (6) Za kreditiranje iz petega odstavka tega člena se štejejo tudi drugi pravni posli, ki so po svojem ekonomskem namenu enaki kreditu.
- (7) Prepoved iz petega odstavka tega člena velja tudi za druge finančne instrumente, katerih izdajatelj je banka oziroma družbe, v katerih je banka udeležena z najmanj 20-odstotnim deležem, in ki se glede na svoje lastnosti lahko upoštevajo pri izračunu kapitala banke oziroma teh družb.
- (8) Drugi odstavek tega člena ne velja:
  1. ob ustanovitvi banke ali povečanju osnovnega kapitala banke zaradi izvedbe združitve ali delitve,
  2. ob povečanju osnovnega kapitala banke s stvarnim vložkom, katerega predmet so delnice druge banke, če banka za tako povečanje pridobi dovoljenje Banke Slovenije, in
  3. ob povečanju osnovnega kapitala banke po 262.a členu tega zakona.
- (9) Za dovoljenje iz 2. točke osmega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o dovoljenju za združitev oziroma delitev.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU:

Zaostrene gospodarske in finančne razmere so razkrile nezadostno kapitalsko ustreznost bank v evropskem oziroma svetovnem merilu. Zato so evropski nadzorni organi za sistemsko pomembne banke v posamezni državi zvišali minimalne regulatorne zahteve glede kapitalске ustreznosti, s čimer naj bi pomirili finančne trge in druge deležnike. Tako je Evropski bančni organ (EBA) priporočil, da morajo sistemsko pomembne banke dosegati najmanj 9-odstotno kapitalsko ustreznost, merjeno z najbolj kvalitetnim temeljnim kapitalom (Core Tier 1 - praviloma z delniškim kapitalom). Ker se je finančna moč lastnikov bank pomembno zmanjšala,

ECB-RESTRICTED

in so posledično dokapitalizacije s strani lastnikov bistveno otežene, regulatorji po celem svetu kot alternativno možnost za povečanje kapitala priporočajo izdajo Co Co obveznic (Contingent Convertible Bond). Značilnost tega dolžniškega instrumenta je njegova spremenljivost v kapital, ko nastopi sprožilec, ki je vezan na znižanje kapitalske ustreznosti pod predpisano raven. Tovrstne finančne instrumente regulatorji (vključno EBA) upoštevajo kot najkvalitetnejšo obliko temeljnega kapitala (Core Tier 1).

Izdaja Co Co obveznic pa je vezana na instrument odobrenega oziroma pogojno povečanega kapitala, ki naj bi omogočal upravam bank hitro reakcijo na poslabšano kapitalsko pozicijo banke. V pogojih že tako nizkih cen bančnih delnic, ki se v trenutnih razmerah večinoma gibljejo med 10% in 30% njihove knjigovodske vrednosti, omejitev ZGD-1 glede dopustnega obsega povečanja osnovnega kapitala iz naslova odobrenega kapitala oziroma pogojnega povečanja največ v višini polovice osnovnega kapitala v času odločanja preprečuje zagotavljanje ustrezne višine povečanja kapitala.

V tem kontekstu je sprememba zakonodaje nujna, saj v pogojih oteženega dostopa do kapitala izdaja CO Co obveznice omogoča učinkovito in hitro zagotavljanje kapitalske ustreznosti in s tem finančne stabilnosti. Ustrezna kapitalska ustreznost bančnega sistema je namreč ključna za vzdrževanje primerne ratinga države. Neodprava te omejitve tako lahko povzroči državi nepopravljivo škodo in še dodatna poveča stroške njenega zadolževanja.

VI. PRILOGE: /